

සහජාත කුඩා ගණය ස්වරූපාර්ථ

1. හෙතු

1. කුසලො කුසලස්ස -

කුසලො ධම්මො යන කර්තෘ පාඨයෙන් සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන්ට ප්‍රත්‍ය වන කුසල් සිත් එක්විස්ස ය, වෛතසික අටතිස ය යන මොවුන්ගේ ද්විභේතුක චිත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන අලෝභ අදෝස දෙක ය, ත්‍රිභේතුක චිත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන අලෝභ අදෝස අමෝභ යන තුන්‍ය යන ප්‍රත්‍ය ධර්මයෝ ලැබෙත්.

කුසලස්ස ධම්මස්ස යන සම්ප්‍රදන පාඨයෙන් කුසල් සිත් එක් විස්ස ය වෛතසික අටතිස ය යන සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධ ප්‍රත්‍යයෝත්පන්න ධර්මයෝ ලැබෙත්.

හෙතු පච්චයෙන යන කරණ පාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන හෙතු අධිපති සහජාත අඤ්ඤමඤ්ඤ නිස්සය ඉන්ද්‍රිය මග්ග සම්පයුක්ත අත්ථි අවිගත යන ප්‍රත්‍ය ගක්ති දගය අතුරෙන් හේතු සබ්බාත ගක්ති විශේෂය ලැබේ. (හෙතු, සහජාත මහා සතර, අඤ්ඤමඤ්ඤ, සම්පයුක්ත, අධිපති, ඉන්ද්‍රිය, මග්ග යනුවෙන් මුළු ගණන දසයකි)

2. කුසලො අබ්‍යාකතස්ස

කුසලො ධම්මො යන කර්තෘ පාඨයෙන් සහේතුක චිත්තජ රූපයන්ට ප්‍රත්‍ය වන පඤ්චවෝකාර භවයෙහි උපදනා අවස්ථාවේ දී කුසල් සිත් එක්විස්ස ය, වෛතසික අටතිස ය යන මොවුන්ගේ ද්විභේතුක චිත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන අලෝභ අදෝස දෙක ය, ත්‍රිභේතුක චිත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන අලෝභ අදෝස අමෝභ තුන්‍ය ය යන ප්‍රත්‍ය ධර්මයෝ ලැබෙත්.

අබ්‍යාකතස්ස ධම්මස්ස යන සම්ප්‍රදන පාඨයෙන් කුසල සිත් විසින් උපදවන සහේතුක චිත්තජ රූපයෝ යන ප්‍රත්‍යයෝත්පන්න ධර්මයෝ ලැබෙත්.

2.1 ස්වරූපාර්ථ - සහජාත කුඩා

හෙතු පච්චයෙන යන කරණ පාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන හේතු අධිපති සහජාත නිස්සය ඉන්ද්‍රිය මග්ග විප්පයුක්ත අත්ථි අවිගත යන ප්‍රත්‍යය ශක්ති නවය අතුරෙන් හේතු සම්බන්ධතා ශක්ති විශේෂය ලැබේ. (හෙතු, සහජාත මහා සතර, විප්පයුක්ත, අධිපති, ඉන්ද්‍රිය, මග්ග යනුවෙන් මුළු ගණන නවයකි.)

3. කුසලො කුසලාබ්‍යාකතස්ස

කුසලො ධම්මො යන කර්තෘ පාඨයෙන් සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන්ට හා සහේතුක චිත්තජ රූපයන්ට ප්‍රත්‍ය වන පඤ්චවෝකර හවයෙහි උපදනා අවස්ථාවේ දී කුසල් සිත් එක්විස්ස ය, වෛතසික අටතිස ය යන මොවුන්ගේ ද්විභේතුක චිත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන අලෝභ අදෝස දෙක ය, ත්‍රිභේතුක චිත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන අලෝභ අදෝස අමෝභ තුන ය යන ප්‍රත්‍ය ධර්මයෝ ලැබෙත්.

කුසලස්ස ච අබ්‍යාකතස්ස ච ධම්මස්ස යන සම්ප්‍රදන පාඨයෙන් කුසල් සිත් එක්විස්ස ය වෛතසික අටතිස සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන් හා කුසල සිත් විසින් උපදවන සහේතුක චිත්තජරූපයෝ යන ප්‍රත්‍යයෝත්පන්න ධර්මයෝ ලැබෙත්.

හෙතුවච්චයෙන යන කරණපාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන හෙතු අධිපති සහජාත නිස්සය ඉන්ද්‍රිය මග්ග අත්ථි අවිගත යන ශක්ති අට අතුරෙන් හේතු සම්බන්ධතා ශක්ති විශේෂය ලැබේ. (හෙතු, සහජාත මහා සතර, අධිපති, ඉන්ද්‍රිය, මග්ග යනුවෙන් මුළු ගණන අටකි)

4. අකුසලො අකුසලස්ස

අකුසලො ධම්මො යන කර්තෘ පාඨයෙන් සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන්ට ප්‍රත්‍ය වන අකුසල් සිත් දෙළොස ය වෛතසික සත්විස්සය යන මොවුන්ගේ චිත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන ලෝභමූල චිත්තයන්හි ලෝභ මෝභ දෙක ය, ද්වේෂමූල චිත්තයන්හි ද්වේෂ මෝභ දෙක ය, මෝභ මූල චිත්තයන්හි මෝභය ය යන ප්‍රත්‍යය ධර්මයෝ ලැබෙත්.

2.1 ස්වරූපාර්ථ - සහජාත කුඩා

අකුසලස්ස ධම්මස්ස යන සම්ප්‍රදාන පාඨයෙන් අකුසල් සිත් දෙලොස ය මෝහමූල ද්වයෙහි මෝහ වර්ජිත වෛතසික සත් විස්ස ය යන සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධ ප්‍රත්‍යයෝත්පන්න ධර්මයෝ ලැබෙත්.

හෙතුවච්චයෙන යන කරණ පාඨයෙන් එක්වර ලැබෙන හේතු සහජාත අඤ්ඤමඤ්ඤ නිස්සය සම්ප්‍රයුක්ත අත්ථි අවිගත යන ප්‍රත්‍යය ශක්ති සහ අතුරෙන් හේතු සංඛිධ්‍යාත ශක්ති විශේෂය ලැබේ. (හෙතු, සහජාත මහා සතර, අඤ්ඤමඤ්ඤ, සම්ප්‍රයුක්ත යනුවෙන් මුළු ගණන සතකි.)

5. අකුසලො අබ්‍යාකතස්ස

අකුසලො ධම්මො යන කර්තෘ පාඨයෙන් චිත්තජ රූපයන්ට ප්‍රත්‍යය වන පඤ්චවෝකාර භවයෙහි උපදනා අවස්ථාවේ දී අකුසල් සිත් දෙලොස ය වෛතසික සත්විස්ස ය යන මොවුන්ගේ චිත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන ලෝහමූල චිත්තයන්හි ලෝහ මෝහ දෙක ය, ද්වේෂමූල චිත්තයන්හි ද්වේෂ මෝහ දෙක ය, මෝහ මූල චිත්තයන්හි මෝහය ය යන ප්‍රත්‍යය ධර්මයෝ ලැබෙත්.

අබ්‍යාකතස්ස ධම්මස්ස යන සම්ප්‍රදාන පාඨයෙන් අකුසල සිත් විසින් උපදවන චිත්තජ රූපයෝ යන ප්‍රත්‍යයෝත්පන්න ධර්මයෝ ලැබෙත්.

හෙතුවච්චයෙන යන කරණ පාඨයෙන් එක්වර ලැබෙන හෙතු සහජාත නිස්සය විප්පයුක්ත අත්ථි අවිගත යන ප්‍රත්‍යය ශක්ති සහ අතුරෙන් හේතු සංඛිධ්‍යාත ශක්ති විශේෂය ලැබේ. (හෙතු, සහජාත මහා සතර, විප්‍රයුක්ත යනුවෙන් මුළු ගණන සයකි)

6. අකුසලො අකුසලාබ්‍යාකතස්ස

අකුසලො ධම්මො යන කර්තෘ පාඨයෙන් සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන්ට හා චිත්තජ රූපයන්ට ප්‍රත්‍යය වන පඤ්චවෝකාර භවයෙහි උපදනා අවස්ථාවේ දී අකුසල් සිත් දෙලොස ය වෛතසික සත්විස්ස ය යන මොවුන්ගේ ලෝහමූල චිත්තයන්හි ලෝහ මෝහ දෙක ය, ද්වේෂමූල චිත්තයන්හි

2.1 ස්වරූපාර්ථ - සහජාත කුඩා

ද්වේෂ මෝහ දෙක ය, මෝහ මූල චිත්තයන්හි මෝහය ය යන ප්‍රත්‍යය ධර්මයෝ ලැබෙත්.

අකුසලස්ස ච අබ්‍යාකතස්ස ච ධම්මස්ස යන සම්ප්‍රදාන පාඨයෙන් අකුසල සිත් දෙලොස ය මෝහමූල ද්වයෙහි මෝහ වර්ජිත චෛතසික සත්විස්ස ය අකුසල සිත් විසින් උපදවන චිත්තජ රූපයෝ ය යන ප්‍රත්‍යයෝත්පන්නයෝ ලැබෙත්.

හෙතුවච්චයෙන යන කරණ පාඨයෙන් එක්වර ලැබෙන හේතු සහජාත නිස්සය අත්ථි අවිගත යන ප්‍රත්‍යය ශක්ති පස අතුරෙන් හේතු සඛ්ඛ්‍යාත ශක්ති විශේෂය ලැබේ. (හෙතු, සහජාත මහා සතර යනුවෙන් මුළු ගණන පසකි)

7. අබ්‍යාකතො අබ්‍යාකතස්ස

ප්‍රචාන්ති කාලයෙහි - අබ්‍යාකතො ධම්මො යන කර්තෘ පාඨයෙන් සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන්ට ද (චතුරෝකාර භවය අපේක්ෂා කරයි) සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන් හා චිත්තජ රූපයන්ට ද (පඤ්චවෝකාර භවය අපේක්ෂා කරයි) ප්‍රත්‍යය වන සහේතුක විපාක සිත් එක්විස්ස ය සහේතුක ක්‍රියා සතලොස ය චෛතසික අටතිස ය යන මොවුන්ගේ ද්විභේතුක චිත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන අලෝභ අදෝස දෙක ය ත්‍රිභේතුක චිත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන අලෝභ අදෝස අමෝහ තුන ය යන ප්‍රත්‍යය ධර්මයෝ ලැබෙත්.

අබ්‍යාකතස්ස ධම්මස්ස යන සම්ප්‍රදාන පාඨයෙන් සහේතුක විපාක සිත් එක්විස්ස ය සහේතුක ක්‍රියා සතලොස ය චෛතසික අටතිස ය යන සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන් හා චිත්තජ රූපයෝ යන ප්‍රත්‍යයෝත්පන්න ධර්මයෝ ලැබෙත්.

හෙතුවච්චයෙන යන කරණ පාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන හෙතු අධිපති සහජාත අඤ්ඤමඤ්ඤ නිස්සය විපාක ඉන්ද්‍රිය මග්ග සම්පයුත්ත විජ්ජයුත්ත අත්ථි අවිගත යන ප්‍රත්‍යය ශක්ති දෙලොස අතුරෙන් හේතු සඛ්ඛ්‍යාත ශක්ති විශේෂය ලැබේ. (හෙතු, සහජාත මහා සතර, මධ්‍යම සතර, අධිපති, ඉන්ද්‍රිය, මග්ග යනුවෙන් මුළු ගණන දෙලොසකි.)

2.1 ස්වරූපාර්ථ - සහජාත කුඩා

ප්‍රතිසන්ධි කාලයෙහි අඛණ්ඩතාව යන කර්තෘ පාඨයෙන් සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන්ට ද සම්ප්‍රයුක්තස්කන්ධයන් හා කර්මජ රූපයන්ට ද ප්‍රත්‍යය වන සහේතුක ප්‍රතිසන්ධි සතලොස ය වෛතසික පන්තිස ය යන මොවුන්ගේ ද්විතේතුක විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන අලෝභ අදෝස දෙක ය ත්‍රිතේතුක විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන අලෝභ අදෝස අමෝභ තුන ය යන හේතු ධර්මයෝ ලැබෙත්.

අඛණ්ඩතාව යන සම්ප්‍රදාන පාඨයෙන් සහේතුක ප්‍රතිසන්ධි සතලොස ය, වෛතසික පන්තිස ය, ප්‍රතිසන්ධි කර්මජ රූපයෝ ය යන ප්‍රත්‍යයෝත්පන්න ධර්මයෝ ලැබෙත්.

හෙතුවච්චයෙන යන කරණ පාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන හෙතු සහජාත අඤ්ඤමඤ්ඤ නිස්සය විපාක ඉන්ද්‍රිය මග්ග සම්පයුක්ත විප්පයුක්ත අත්ථි අවිගත යන ප්‍රත්‍යය ශක්ති එකොලොස අතුරෙන් හේතු සඛ්ඛාත ශක්ති විශේෂය ලැබේ. (හේතු, සහජාත මහා සතර, මධ්‍යම සතර, ඉන්ද්‍රිය, මග්ග යනුවෙන් මුළු ගණන එකොලොසකි)

2. කුඩාත

1. කුසලො කුසලස්ස -

කුසලො යන කර්තෘ පාඨයෙන් සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන්ට ප්‍රත්‍යය වන කුසල් සිත් එක්විස්ස ය, වෛතසික අටතිස ය යන මොවුන්ගේ විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන විතර්ක, විචාර, ප්‍රීති, වේදනා, ඒකග්ගතා යන ධ්‍යානංග ප්‍රත්‍යය ධර්මයෝ පස ලැබෙත්.

කුසලස්ස යන සම්ප්‍රදාන පාඨයෙන් කුසල් සිත් එක් විස්ස ය වෛතසික අටතිස ය යන සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධ ප්‍රත්‍යයෝත්පන්න ධර්මයෝ ලැබෙත්.

කුඩාත පච්චයෙන යන කරණ පාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන කුඩාත සහජාත අඤ්ඤමඤ්ඤ නිස්සය ඉන්ද්‍රිය මග්ග සම්පයුක්ත අත්ථි අවිගත යන ප්‍රත්‍යය ශක්ති නවය

2.1 ස්වරූපාර්ථ - සහජාත කුඩා

අතුරෙන් කුඩා සම්බන්ධතා ශක්ති විශේෂය ලැබේ. (කුඩා, සහජාත මහා සතර, අඤ්ඤාමඤ්ඤා, සම්ප්‍රයුක්ත, ඉන්ද්‍රිය, මග්ග යනුවෙන් මුළු ගණන නවයකි.)

2. කුසලො අධ්‍යාකතස්ස

කුසලො ධම්මො යන කර්තෘ පාඨයෙන් චිත්තජ රූපයන්ට ප්‍රත්‍ය වන පඤ්චවෝකාර භවයෙහි උපදනා අවස්ථාවේදී කුසල් සිත් එක්විස්ස ය, චෛතසික අටතිස ය යන චිත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන විතර්ක, විචාර, ප්‍රීති, වේදනා, ඒකග්ගතා යන ධ්‍යානංග ප්‍රත්‍ය ධර්මයෝ පස ලැබෙත්.

අධ්‍යාකතස්ස ධම්මස්ස යන සම්ප්‍රදන පාඨයෙන් කුසල සිත් විසින් උපදවන චිත්තජ රූපයෝ යන ප්‍රත්‍යයෝත්පන්න ධර්මයෝ ලැබෙත්.

කුඩා පච්චයෙන යන කර්ණ පාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන කුඩා සහජාත නිස්සය ඉන්ද්‍රිය මග්ග විප්පයුක්ත අත්ථි අවිගත යන ප්‍රත්‍යය ශක්ති අට අතුරෙන් කුඩා සම්බන්ධතා ශක්ති විශේෂය ලැබේ. (කුඩා, සහජාත මහා සතර, විප්පයුක්ත, ඉන්ද්‍රිය, මග්ග යනුවෙන් මුළු ගණන අටකි.)

3. කුසලො කුසලාධ්‍යාකතස්ස

කුසලො ධම්මො යන කර්තෘ පාඨයෙන් සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන්ට හා චිත්තජ රූපයන්ට ප්‍රත්‍ය වන පඤ්චවෝකර භවයෙහි උපදනා අවස්ථාවේ දී කුසල් සිත් එක්විස්ස ය, චෛතසික අටතිස ය යන මොවුන්ගේ චිත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන විතර්ක, විචාර, ප්‍රීති, වේදනා, ඒකග්ගතා යන ධ්‍යානංග ප්‍රත්‍ය ධර්මයෝ පස ලැබෙත්.

කුසලස්ස ච අධ්‍යාකතස්ස ච ධම්මස්ස යන සම්ප්‍රදන පාඨයෙන් කුසල් සිත් එක්විස්ස ය චෛතසික අටතිස ය යන සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන් හා කුසල සිත් විසින් උපදවන චිත්තජරූපයෝ යන ප්‍රත්‍යයෝත්පන්න ධර්මයෝ ලැබෙත්.

කුඩාපච්චයෙන යන කර්ණ පාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන කුඩා සහජාත නිස්සය ඉන්ද්‍රිය මග්ග අත්ථි

2.1 ස්වරූපාර්ථ - සහජාත කුඩා

අවිගත යන ශක්ති සහ අතුරෙන් කුඩා සම්බන්ධයාන ශක්ති විශේෂය ලැබේ. (කුඩා, සහජාත මහා සතර, ඉන්ද්‍රිය, මග්ග යනුවෙන් මුළු ගණන සතකි)

4. අකුසලො අකුසලස්ස

අකුසලො ධම්මො යන කර්තෘ පාඨයෙන් සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන්ට ප්‍රත්‍ය වන අකුසල් සිත් දෙලොස ය වෛතසික සත්විස්සය යන මොවුන්ගේ විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන විතර්ක, විචාර, ප්‍රීති, වේදනා, ඒකග්ගතා යන ධ්‍යානංග ප්‍රත්‍ය ධර්මයෝ පස ලැබෙත්.

අකුසලස්ස ධම්මස්ස යන සම්ප්‍රදාන පාඨයෙන් අකුසල් සිත් දෙලොස ය වෛතසික සත් විස්ස ය යන සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධ ප්‍රත්‍යයෝත්පන්න ධර්මයෝ ලැබෙත්.

කුඩාපච්චයෙන යන කරණ පාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන කුඩා සහජාත අඤ්ඤාමඤ්ඤා නිස්සය ඉන්ද්‍රිය මග්ග සම්ප්‍රයුක්ත අත්ථි අවිගත යන ශක්ති නවය අතුරෙන් කුඩා සම්බන්ධයාන ශක්ති විශේෂය ලැබේ. (කුඩා, සහජාත මහා සතර, අඤ්ඤාමඤ්ඤා, සම්ප්‍රයුක්ත, ඉන්ද්‍රිය, මග්ග යනුවෙන් මුළු ගණන නවයකි)

5. අකුසලො අධ්‍යාකතස්ස

අකුසලො ධම්මො යන කර්තෘ පාඨයෙන් විත්තජ රූපයන්ට ප්‍රත්‍යය වන පඤ්චවෝකාර භවයෙහි උපදනා අවස්ථාවේ දී අකුසල් සිත් දෙලොස ය වෛතසික සත්විස්සය ය යන විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන විතර්ක, විචාර, ප්‍රීති, වේදනා, ඒකග්ගතා යන ධ්‍යානංග ප්‍රත්‍ය ධර්මයෝ පස ලැබෙත්.

අධ්‍යාකතස්ස ධම්මස්ස යන සම්ප්‍රදාන පාඨයෙන් අකුසල සිත් විසින් උපදවන විත්තජ රූපයෝ යන ප්‍රත්‍යයෝත්පන්න ධර්මයෝ ලැබෙත්.

කුඩාච්චයෙන යන කරණ පාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන කුඩා සහජාත නිස්සය ඉන්ද්‍රිය මග්ග විප්පයුක්ත අත්ථි අවිගත යන ප්‍රත්‍යය ශක්ති අට අතුරෙන්

2.1 ස්වරූපාර්ථ - සහජාත කුඩා

කුඩාන සම්බන්ධතා ශක්ති විශේෂය ලැබේ. (කුඩාන, සහජාත මහා සතර, විප්‍රසූක්ත, ඉන්ද්‍රිය, මග්ග යනුවෙන් මුළු ගණන අටකි)

6. අකුසලො අකුසලාබ්‍යාකතස්ස

අකුසලො ධම්මො යන කර්තෘ පාඨයෙන් සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන්ට හා චිත්තජ රූපයන්ට ප්‍රත්‍ය වන පඤ්චවෝකාර භවයෙහි උපදනා අවස්ථාවේ දී අකුසල් සිත් දෙලොස ය වෛතසික සත්විස්ස ය යන මොවුන්ගේ චිත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන විතර්ක, විචාර, ප්‍රීති, වේදනා, ඒකග්ගතා යන ධ්‍යානංග ප්‍රත්‍ය ධර්මයෝ පස ලැබෙත්.

අකුසලස්ස ච අබ්‍යාකතස්ස ච ධම්මස්ස යන සම්ප්‍රදන පාඨයෙන් අකුසල සිත් දෙලොස ය වෛතසික සත්විස්ස ය අකුසල සිත් විසින් උපදවන චිත්තජ රූපයෝ ය යන ප්‍රත්‍යයෝත්පන්න ධර්මයෝ ලැබෙත්

කුඩානපච්චයෙන යන කරුණ පාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන කුඩා සහජාත නිස්සය ඉන්ද්‍රිය මග්ග අත්ථි අවිගත යන ප්‍රත්‍යය ශක්ති සත අතුරෙන් කුඩාන සම්බන්ධතා ශක්ති විශේෂය ලැබේ.

7. අබ්‍යාකතො අබ්‍යාකතස්ස

ප්‍රචාන්ති කාලයෙහි - **අබ්‍යාකතො ධම්මො** යන කර්තෘ පාඨයෙන් සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන්ට ද; සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන්ට හා චිත්තජ රූපයන්ට ද ප්‍රත්‍යය වන ද්විපඤ්ච විඤ්ඤාණ දසය හැර විපාක සිත් සවිස්ස ය ක්‍රියා සිත් විස්ස ය වෛතසික අටතිස ය යන මොවුන්ගේ චිත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන විතර්ක, විචාර, ප්‍රීති, වේදනා, ඒකග්ගතා යන ධ්‍යානංග ප්‍රත්‍ය ධර්මයෝ පස ලැබෙත්.

අබ්‍යාකතස්ස ධම්මස්ස යන සම්ප්‍රදන පාඨයෙන් ද්විපඤ්ච විඤ්ඤාණ දසය හැර විපාක සවිස්ස ය ක්‍රියා සිත් විස්ස ය වෛතසික අටතිස ය විපාක ක්‍රියා සිත් විසින් උපදවන චිත්තජ රූපයෝ යන ප්‍රත්‍යයෝත්පන්න ධර්මයෝ ලැබෙත්. ස්කන්ධ

2.1 ස්වරූපාර්ථ - සහජාත කුඩා

කුඩාපව්වයෙන යන කරණ පාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන කුඩා සහජාත අඤ්ඤාමඤ්ඤා නිස්සය විපාක ඉන්ද්‍රිය මග්ග සම්ප්‍රයුක්ත විප්පයුක්ත අත්ථි අවිගත යන ප්‍රත්‍ය ශක්ති එකොළොස අතුරෙන් කුඩා සඛ්ඛ්‍යාත ශක්ති විශේෂය ලැබේ. (කුඩා, සහජාත මහා සතර, මධ්‍යම සතර, ඉන්ද්‍රිය, මග්ග යනුවෙන් මුළු ගණන එකොළොසකි.)

ප්‍රතිසන්ධි කාලයෙහි අධ්‍යාකතො ධම්මො යන කර්තෘ පාඨයෙන් සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන්ට ද; සම්ප්‍රයුක්තස්කන්ධයන්ට හා කර්මජ රූපයන්ට ද ප්‍රත්‍යය වන ප්‍රතිසන්ධි එකුත් විස්ස ය වෛතසික පන්තිස ය යන මොවුන්ගේ විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන විතර්ක, විචාර, ප්‍රීති, වේදනා, ඒකග්ගතා යන ධ්‍යානංග ප්‍රත්‍ය ධර්මයෝ පස ලැබෙත්.

අධ්‍යාකකස්ස ධම්මස්ස යන සම්ප්‍රදන පාඨයෙන් ප්‍රතිසන්ධි සිත් එකුත් විස්ස ය, වෛතසික පන්තිස ය සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන් ය කර්මජ රූපයන් ය යන ප්‍රත්‍යයෝත්පන්න ධර්මයෝ ලැබෙත්.

කුඩාපව්වයෙන යන කරණ පාඨයෙන් (ප්‍රවෘත්ති කාලය මෙහි) සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන-පෙ-කුඩා සඛ්ඛ්‍යාත ශක්ති විශේෂය ලැබේ. (කුඩා, සහජාත මහා සතර, මධ්‍යම සතර, ඉන්ද්‍රිය, මග්ග මුළු ගණන එකොළොසකි.)

3. මග්ග

1. කුසලො කුසලස්ස -

කුසලො ධම්මො යන කර්තෘ පාඨයෙන් සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන්ට ප්‍රත්‍ය වන කුසල් සිත් එක්විස්ස ය, වෛතසික අටතිස ය යන මොවුන්ගේ විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන පඤ්ඤා, විතර්ක, විරතිත්‍රය, විරිය, සති, එකග්ගතා යන මාර්ගංග ප්‍රත්‍ය ධර්මයෝ අට ලැබෙත්.

කුසලස්ස ධම්මස්ස යන සම්ප්‍රදන පාඨයෙන් කුසල් සිත් එක් විස්ස ය වෛතසික අටතිස ය යන සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධ ප්‍රත්‍යයෝත්පන්න ධර්මයෝ ලැබෙත්.

2.1 ස්වරූපාර්ථ - සහජාත කුඩා

මග්ගපච්චයෙන යන කරුණ පාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන මග්ග හෙතු අධිපති සහජාත අඤ්ඤාමඤ්ඤා නිස්සය ඉන්ද්‍රිය ක්‍රමානුකූල සම්පයුක්ත අත්ථි අවිගත යන ප්‍රත්‍යය ශක්ති එකොළොස් අතුරෙන් මග්ග සංඛ්‍යාත ශක්ති විශේෂය ලැබේ. (මග්ග, සහජාත මහා සතර, අඤ්ඤාමඤ්ඤා, සම්පයුක්ත, හෙතු, අධිපති, ඉන්ද්‍රිය, ක්‍රමානුකූල යනුවෙන් මුළු ගණන එකොළොස්කි.)

2. කුසලො අධ්‍යාකතස්ස

කුසලො ධම්මො යන කරුණ පාඨයෙන් චිත්තජ රූපයන්ට ප්‍රත්‍යය වන පඤ්චවෝකාර භවයෙහි උපදනා අවස්ථාවේදී කුසල් සිත් එක්විස්ස ය, චෛතසික අටතිස ය යන මොවුන්ගේ චිත්තකෂණයන්හි ලැබෙන පඤ්ඤා, විතර්ක, විරතිත්‍රය, විරිය, සති, එකග්ගතා යන මාර්ගාංග ප්‍රත්‍යය ධර්මයෝ අට ලැබෙත්.

අධ්‍යාකතස්ස ධම්මස්ස යන සම්ප්‍රදාන පාඨයෙන් කුසල සිත් විසින් උපදවන සහේතුක චිත්තජ රූපයෝ යන ප්‍රත්‍යයෝත්පන්න ධර්මයෝ ලැබෙත්.

මග්ගපච්චයෙන යන කරුණ පාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන මග්ග හෙතු අධිපති සහජාත නිස්සය ඉන්ද්‍රිය ක්‍රමානුකූල විප්පයුක්ත අත්ථි අවිගත යන ප්‍රත්‍යය ශක්ති දස අතුරෙන් මග්ග සංඛ්‍යාත ශක්ති විශේෂය ලැබේ. (මග්ග, සහජාත මහා සතර, විප්පයුක්ත, හෙතු, අධිපති, ඉන්ද්‍රිය ක්‍රමානුකූල යනුවෙන් මුළු ගණන දසකි.)

3. කුසලො කුසලාධ්‍යාකතස්ස

කුසලො ධම්මො යන කරුණ පාඨයෙන් සම්ප්‍රදාන ස්කන්ධයන්ට හා සහේතුක චිත්තජ රූපයන්ට ප්‍රත්‍යය වන පඤ්චවෝකාර භූමියෙහි උපදනා අවස්ථාවේ දී කුසල් සිත් එක්විස්ස ය, චෛතසික අටතිස ය යන මොවුන්ගේ චිත්තකෂණයන්හි ලැබෙන පඤ්ඤා, විතර්ක, විරතිත්‍රය, විරිය, සති, එකග්ගතා යන මාර්ගාංග ප්‍රත්‍යය ධර්මයෝ අට ලැබෙත්.

කුසලස්ස ච අධ්‍යාකතස්ස ච ධම්මස්ස යන සම්ප්‍රදාන පාඨයෙන් කුසල් සිත් එක්විස්ස ය චෛතසික අටතිස ය යන

2.1 ස්වරූපාර්ථ - සහජාත කුඩා

සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන් හා කුසල සිත් විසින් උපදවන සහේතුක චිත්තජරූපයෝ යන ප්‍රත්‍යයෝත්පන්න ධර්මයෝ ලැබෙත්.

මග්ගපච්චයෙන යන කරණපාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන මග්ග හෙතු අධිපති සහජාත නිස්සය ඉන්ද්‍රිය ක්‍රියාන අත්ථි අවිගත යන ශක්ති නවය අතුරෙන් මග්ග සභ්බ්‍යාත ශක්ති විශේෂය ලැබේ. (මග්ග, සහජාත මහා සතර, හෙතු, අධිපති, ඉන්ද්‍රිය, ක්‍රියාන යනුවෙන් මුළු ගණන නවයකි)

4. අකුසලො අකුසලස්ස

අකුසලො ධම්මො යන කර්තෘ පාඨයෙන් සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන්ට ප්‍රත්‍ය වන අකුසල් සිත් දෙලොස ය වෛතසික සත්විස්සය යන මොවුන්ගේ චිත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන විතර්ක, වීරිය, එකග්ගතා, දිට්ඨි යන මාර්ගාංග ප්‍රත්‍ය ධර්මයෝ සතර ලැබෙත්.

අකුසලස්ස ධම්මස්ස යන සම්ප්‍රදාන පාඨයෙන් අකුසල් සිත් දෙලොස ය වෛතසික සත් විස්ස ය යන සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධ යන ප්‍රත්‍යයෝත්පන්න ධර්මයෝ ලැබෙත්.

මග්ගපච්චයෙන යන කරණ පාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන මග්ග අධිපති සහජාත අඤ්ඤමඤ්ඤ නිස්සය ඉන්ද්‍රිය ක්‍රියාන සම්ප්‍රයුක්ත අත්ථි අවිගත යන ශක්ති දසය අතුරෙන් මග්ග සභ්බ්‍යාත ශක්ති විශේෂය ලැබේ. (මග්ග, සහජාත මහා සතර අඤ්ඤමඤ්ඤ, සම්ප්‍රයුක්ත, අධිපති, ඉන්ද්‍රිය, ක්‍රියාන යනුවෙන් මුළු ගණන දසයකි.)

5. අකුසලො අබ්‍යාකතස්ස

අකුසලො ධම්මො යන කර්තෘ පාඨයෙන් සහේතුක චිත්තජ රූපයන්ට ප්‍රත්‍ය වන පඤ්චවෝකාර භවයෙහි උපදනා අවස්ථාවේ දී අකුසල් සිත් දෙලොස ය වෛතසික සත්විස්සය යන මොවුන්ගේ චිත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන විතර්ක, වීරිය, එකග්ගතා, දිට්ඨි යන මාර්ගාංග ප්‍රත්‍ය ධර්මයෝ සතර ලැබෙත්.

2.1 ස්වරූපාර්ථ - සහජාත කුඩා

අබ්‍යාකතස්ස ධම්මස්ස යන සම්ප්‍රදාන පාඨයෙන් අකුසල චිත්තයන් විසින් උපදවන සහේතුක චිත්තජ රූපයෝ යන ප්‍රත්‍යයෝත්පන්න ධර්මයෝ ලැබෙත්.

මග්ගපච්චයෙන යන කරුණ පාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන මග්ග අධිපති සහජාත නිස්සය ඉන්ද්‍රිය ක්‍රියා විච්චයුක්ත අත්ථි අවිගත යන ප්‍රත්‍යය ශක්ති නවය අතුරෙන් මග්ග සම්බන්ධාත ශක්ති විශේෂය ලැබේ. (මග්ග, සහජාත මහා සතර, විප්‍රයුක්ත, අධිපති, ඉන්ද්‍රිය, ක්‍රියා යනුවෙන් මුළු ගණන නවයකි)

6. අකුසලො අකුසලාබ්‍යාකතස්ස

අකුසලො ධම්මො යන කර්තෘ පාඨයෙන් සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන්ට හා සහේතුක චිත්තජ රූපයන්ට ප්‍රත්‍ය වන පඤ්චවෝකාර භවයෙහි උපදනා අවස්ථාවේදී අකුසල් සිත් දෙලොස ය වෛතසික සත්විස්සය යන මොවුන්ගේ චිත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන ලැබෙන විතර්ක, විරිය, එකග්ගතා, දිට්ඨි යන මාර්ගාංග ප්‍රත්‍ය ධර්මයෝ සතර ලැබෙත්.

අකුසලස්ස ච අබ්‍යාකතස්ස ච ධම්මස්ස යන සම්ප්‍රදාන පාඨයෙන් අකුසල සිත් දෙලොස ය වෛතසික සත්විස්ස ය අකුසල සිත් විසින් උපදවන චිත්තජ රූපයෝ ය යන ප්‍රත්‍යයෝත්පන්න ධර්මයෝ ලැබෙත්

මග්ගපච්චයෙන යන කරුණ පාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන මග්ග අධිපති සහජාත නිස්සය ඉන්ද්‍රිය ක්‍රියා අත්ථි අවිගත යන ප්‍රත්‍යය ශක්ති අට අතුරෙන් මග්ග සම්බන්ධාත ශක්ති විශේෂය ලැබේ. (මග්ග, සහජාත මහා සතර, අධිපති, ඉන්ද්‍රිය, ක්‍රියා යනුවෙන් මුළු ගණන අටකි.)

7. අබ්‍යාකතො අබ්‍යාකතස්ස

ප්‍රචාක්ඛි කාලයෙහි - අබ්‍යාකතො ධම්මො යන කර්තෘ පාඨයෙන් සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන්ට ද සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන්ට හා සහේතුක චිත්තජ රූපයන්ට ද ප්‍රත්‍යය වන සහේතුක විපාක සිත් එක්විස්ස ය, සහේතුක ක්‍රියා සිත්

2.1 ස්වරූපාර්ථ - සහජාත කුඩා

සතලොස ය, වෛතසික අටතිස ය යන මොවුන්ගේ චිත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන පඤ්ඤ, විතර්ක, විරතිත්‍රය, විරිය, සති, එකග්ගතා, යන මාර්ගාංග ප්‍රත්‍ය ධර්මයෝ අට ලැබෙත්.

අධ්‍යාකතස්ස ධම්මස්ස යන සම්ප්‍රදාන පාඨයෙන් සහේතුක විපාක එක්විස්ස ය සහේතුක ක්‍රියා සිත් සතලොස ය වෛතසික අටතිස යන සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයෝ ද විපාක ක්‍රියා සිත් විසින් උපදවන චිත්තජ රූපයෝ යන ප්‍රත්‍යයෝත්පන්න ධර්මයෝ ලැබෙත්.

මග්ගපච්චයෙන යන කරුණ පාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන මග්ග හෙතු අධිපති සහජාත අඤ්ඤමඤ්ඤ නිස්සය විපාක ඉන්ද්‍රිය ඤාන සම්පයුත්ත විප්පයුත්ත අත්ථි අවිගත යන ප්‍රත්‍ය ශක්ති දහතුන අතුරෙන් මග්ග සඛ්ඛායාත ශක්ති විශේෂය ලැබේ. (මග්ග, සහජාත මහා සතර, මධ්‍යම සතර, හෙතු, අධිපති, ඉන්ද්‍රිය, ඤාන මුළු ගණන දහතුනකි.)

ප්‍රතිසන්ධි කාලයෙහි අධ්‍යාකතො ධම්මො යන කරුණ පාඨයෙන් සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන්ට ද; සම්ප්‍රයුක්තස්කන්ධයන් හා කර්මජ රූපයන්ට ද ප්‍රත්‍යය වන සහේතුක ප්‍රතිසන්ධි සතලොස ය වෛතසික පන්තිස ය යන මොවුන්ගේ චිත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන පඤ්ඤ, විතර්ක, විරිය, සති, එකග්ගතා යන මාර්ගාංග ප්‍රත්‍ය ධර්මයෝ පස ලැබෙත්.

අධ්‍යාකතස්ස ධම්මස්ස යන සම්ප්‍රදාන පාඨයෙන් සහේතුක ප්‍රතිසන්ධි සතලොස ය, වෛතසික පන්තිස ය යන සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන් ය කර්මජ රූපයන් ය යන ප්‍රත්‍යයෝත්පන්න ධර්මයෝ ලැබෙත්.

මග්ගපච්චයෙන යන කරුණ පාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන මග්ග හෙතු සහජාත අඤ්ඤමඤ්ඤ නිස්සය විපාක ඉන්ද්‍රිය ඤාන සම්පයුත්ත විප්පයුත්ත අත්ථි අවිගත යන ප්‍රත්‍ය ශක්ති දෙලොස අතුරෙන් මග්ග සඛ්ඛායාත ශක්ති විශේෂය ලැබේ. (මග්ග, සහජාත මහා සතර, මධ්‍යම සතර, හෙතු ඉන්ද්‍රිය, ඤාන යනුවෙන් මුළු ගණන දෙලොසකි.)

4. නාමාභාර

1. කුසලො කුසලස්ස -

කුසලො ධම්මො යන කර්තෘ පාඨයෙන් සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන්ට ප්‍රත්‍ය වන කුසල් සිත් එක්විස්ස ය, වෛතසික අටතිස ය යන මොවුන්ගේ චිත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන එස්ස, වෛතනා, විඤ්ඤණ යන නාමාභාර ප්‍රත්‍ය ධර්මයෝ තුන ලැබෙත්.

කුසලස්ස ධම්මස්ස යන සම්ප්‍රදන පාඨයෙන් කුසල් සිත් එක් විස්ස ය වෛතසික අටතිස ය යන සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධ යන ප්‍රත්‍යයෝත්පන්න ධර්මයෝ ලැබෙත්.

ආහාරපච්චයෙන යන කරණ පාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන ආහාර අධිපති සහජාත අඤ්ඤමඤ්ඤ නිස්සය කම්ම ඉන්ද්‍රිය සම්පයුක්ත අත්ථි අවිගත යන ප්‍රත්‍ය ශක්ති දසය අතුරෙන් ආහාර සංඛ්ඛ්‍යාත ශක්ති විශේෂය ලැබේ. (ආහාර, සහජාත මහා සතර, අඤ්ඤමඤ්ඤ, සම්පයුක්ත, අධිපති, කම්ම, ඉන්ද්‍රිය යනුවෙන් මුළු ගණන දසයකි.)

2. කුසලො අධ්‍යාකකස්ස

කුසලො ධම්මො යන කර්තෘ පාඨයෙන් චිත්තජ රූපයන්ට ප්‍රත්‍ය වන පඤ්චවෝකාර භවයෙහි උපදනා අවස්ථාවේදී කුසල් සිත් එක්විස්ස ය, වෛතසික අටතිස ය යන මොවුන්ගේ චිත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන එස්ස, වෛතනා, විඤ්ඤණ යන නාමාභාර ප්‍රත්‍ය ධර්මයෝ තුන ලැබෙත්.

අධ්‍යාකකස්ස ධම්මස්ස යන සම්ප්‍රදන පාඨයෙන් කුසල සිත් විසින් උපදවන චිත්තජ රූපයෝ ය යන ප්‍රත්‍යයෝත්පන්න ධර්මයෝ ලැබෙත්.

ආහාරපච්චයෙන යන කරණ පාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන ආහාර අධිපති සහජාත නිස්සය කම්ම ඉන්ද්‍රිය විප්පයුක්ත අත්ථි අවිගත යන ප්‍රත්‍යය ශක්ති නවය අතුරෙන් ආහාර සංඛ්ඛ්‍යාත ශක්ති විශේෂය ලැබේ. (ආහාර,

2.1 ස්වරූපාර්ථ - සහජාත කුඩා

සහජාත මහා සතර, විජ්ජයුක්ත, අධිපති, කම්ම, ඉන්ද්‍රිය යනුවෙන් මුළු ගණන නවයකි.)

3. කුසලො කුසලාබ්‍යාකතස්ස

කුසලො ධම්මො යන කර්තෘ පාඨයෙන් සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන්ට හා විත්තජ රූපයන්ට ප්‍රත්‍ය වන පඤ්චවෝකර භූමියෙහි උපදනා අවස්ථාවෙහි වූ කුසල් සිත් එක්විස්ස ය, වෛතසික අටතිස ය යන මොවුන්ගේ විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන එස්ස, වෙනනා, විඤ්ඤුණ යන නාමාභාර ප්‍රත්‍ය ධර්මයෝ තුන ලැබෙත්.

කුසලස්ස ච අබ්‍යාකතස්ස ච ධම්මස්ස යන සම්ප්‍රදන පාඨයෙන් කුසල් සිත් එක්විස්ස ය වෛතසික අටතිස යන සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන් හා කුසල සිත් විසින් උපදවන විත්තජ රූපයෝ ය යන ප්‍රත්‍යයෝත්පන්න ධර්මයෝ ලැබෙත්.

ආහාරපච්චයෙන යන කරණපාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන ආහාර අධිපති සහජාත නිස්සය කම්ම ඉන්ද්‍රිය අත්ථි අවිගත යන ප්‍රත්‍ය ශක්ති අට අතුරෙන් ආහාර සම්බ්‍යාත ශක්ති විශේෂය ලැබේ. (ආහාර, සහජාත මහා සතර, අධිපති, කම්ම, ඉන්ද්‍රිය යනුවෙන් මුළු ගණන අටකි)

4. අකුසලො අකුසලස්ස

අකුසලො ධම්මො යන කර්තෘ පාඨයෙන් සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන්ට ප්‍රත්‍ය වන අකුසල් සිත් දෙළොස ය වෛතසික සත්විස්ස ය යන මොවුන්ගේ විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන එස්ස, වෙනනා, විඤ්ඤුණ යන නාමාභාර ප්‍රත්‍ය ධර්මයෝ තුන ලැබෙත්.

අකුසලස්ස ධම්මස්ස යන සම්ප්‍රදන පාඨයෙන් අකුසල් සිත් දෙළොස ය වෛතසික සත් විස්ස ය යන සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධ යන ප්‍රත්‍යයෝත්පන්න ධර්මයෝ ලැබෙත්.

ආහාරපච්චයෙන යන කරණ පාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන ආහාර අධිපති සහජාත අඤ්ඤමඤ්ඤ නිස්සය කම්ම ඉන්ද්‍රිය සම්ප්‍රයුක්ත අත්ථි අවිගත යන ශක්ති

2.1 ස්වරූපාර්ථ - සහජාත කුඩා

දසය අතුරෙන් ආහාර සම්බන්ධතා ගැන විශේෂය ලැබේ. (ආහාර, සහජාත මහා සතර, අඤ්ඤාමඤ්ඤා, සම්පයුක්ත, අධිපති, කම්ම, ඉන්ද්‍රිය යනුවෙන් මුළු ගණන දසයකි.)

5. අකුසලො අබ්‍යාකතස්ස

අකුසලො ධම්මො යන කර්තෘ පාඨයෙන් විත්තජ රූපයන්ට ප්‍රත්‍යය වන පඤ්චවෝකාර භවයෙහි උපදනා අවස්ථාවෙහි වූ අකුසල් සිත් දෙලොස ය වෛතසික සත්විස්ස ය යන මොවුන්ගේ විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන එස්ස, වෙනනා, විඤ්ඤණ යන නාමාහාර ප්‍රත්‍ය ධර්මයෝ තුන ලැබෙත්.

අබ්‍යාකතස්ස ධම්මස්ස යන සම්ප්‍රදන පාඨයෙන් අකුසල විත්තයන් විසින් උපදවන විත්තජ රූපයෝ ය යන ප්‍රත්‍යයෝත්පන්න ධර්මයෝ ලැබෙත්.

ආහාරපච්චයෙන යන කර්ණ පාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එකවර ලැබෙන ආහාර අධිපති සහජාත නිස්සය කම්ම ඉන්ද්‍රිය විප්පයුක්ත අත්ථි අවිගත යන ප්‍රත්‍යය ගැන නවය අතුරෙන් ආහාර සම්බන්ධතා ගැන විශේෂය ලැබේ. (ආහාර, සහජාත මහා සතර, විප්‍රයුක්ත, අධිපති, කම්ම, ඉන්ද්‍රිය යනුවෙන් මුළු ගණන නවයකි)

6. අකුසලො අකුසලාබ්‍යාකතස්ස

අකුසලො ධම්මො යන කර්තෘ පාඨයෙන් සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන්ට හා විත්තජ රූපයන්ට ප්‍රත්‍යය වන පඤ්චවෝකාර භවයෙහි උපදනා අවස්ථාවේදී අකුසල් සිත් දෙලොස ය වෛතසික සත්විස්ස ය යන මොවුන්ගේ විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන එස්ස, වෙනනා, විඤ්ඤණ යන නාමාහාර ප්‍රත්‍ය ධර්මයෝ තුන ලැබෙත්.

අකුසලස්ස ච අබ්‍යාකතස්ස ච ධම්මස්ස යන සම්ප්‍රදන පාඨයෙන් අකුසල සිත් දෙලොස ය වෛතසික සත්විස්ස ය යන සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන් හා අකුසල සිත් විසින් උපදවන විත්තජ රූප යන ප්‍රත්‍යයෝත්පන්න ධර්මයෝ ලැබෙත්.

2.1 ස්වරූපාර්ථ - සහජාත කුඩා

ආහාරපච්චයෙන යන කරණ පාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන ආහාර අධිපති සහජාත නිස්සය කම්ම ඉන්ද්‍රිය අත්ථි අවිගත යන ප්‍රත්‍යය ශක්ති අට අතුරෙන් ආහාර සම්බන්ධයාන ශක්ති විශේෂය ලැබේ. (ආහාර, සහජාත මහා සතර, අධිපති, කම්ම, ඉන්ද්‍රිය යනුවෙන් මුළු ගණන අටකි.)

7. අධ්‍යාකතො අධ්‍යාකතස්ස

ප්‍රච්ඡන්ති කාලයෙහි - අධ්‍යාකතො ධම්මො යන කර්තෘ පාඨයෙන් සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන්ට ද, සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන්ට සහ චිත්තජ රූපයන්ට ද ප්‍රත්‍යය වන විපාක සිත් සතිස ය, ක්‍රියා සිත් විස්ස ය, වෛතසික අටතිස ය යන මොවුන්ගේ චිත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන එස්ස, වෙතනා, විඤ්ඤණ යන නාමාහාර ප්‍රත්‍ය ධර්මයෝ තුන ලැබෙත්.

අධ්‍යාකතස්ස ධම්මස්ස යන සම්ප්‍රදාන පාඨයෙන් විපාක සිත් සතිස ය ක්‍රියා සිත් විස්ස ය වෛතසික අටතිස යන සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයෝ ද විපාක ක්‍රියා සිත් විසින් උපදවන චිත්තජ රූප යන ප්‍රත්‍යයෝත්පන්න ධර්මයෝ ලැබෙත්.

ආහාරපච්චයෙන යන කරණ පාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන ආහාර අධිපති සහජාත අඤ්ඤමඤ්ඤ නිස්සය කම්ම විපාක ඉන්ද්‍රිය සම්පයුක්ත විප්පයුක්ත අත්ථි අවිගත යන ප්‍රත්‍යය ශක්ති දෙළොස අතුරෙන් ආහාර සම්බන්ධයාන ශක්ති විශේෂය ලැබේ. (ආහාර, සහජාත මහා සතර, මධ්‍යම සතර, අධිපති, කම්ම, ඉන්ද්‍රිය යනුවෙන් මුළු ගණන දෙළොසකි.)

ප්‍රතිසන්ධි කාලයෙහි අධ්‍යාකතො ධම්මො යන කර්තෘ පාඨයෙන් සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන්ට ද; සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන් හා කර්මජ රූපයන්ට ද ප්‍රත්‍යය වන ප්‍රතිසන්ධි සිත් එකුත් විස්ස ය වෛතසික පන්තිස ය යන මොවුන්ගේ චිත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන එස්ස, වෙතනා, විඤ්ඤණ යන නාමාහාර ප්‍රත්‍ය ධර්මයෝ තුන ලැබෙත්.

අධ්‍යාකතස්ස ධම්මස්ස යන සම්ප්‍රදාන පාඨයෙන් ප්‍රතිසන්ධි සිත් එකුත් විස්ස ය, වෛතසික පන්තිස යන

2.1 ස්වරූපාර්ථ - සහජාත කුඩා

සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන් ය කර්මජ රූපයන් ය යන ප්‍රත්‍යයෝත්පන්න ධර්මයෝ ලැබෙත්.

ආහාරපච්චයෙන යන කරණ පාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන ආහාර සහජාත අඤ්ඤමඤ්ඤ නිස්සය කම්ම විපාක ඉන්ද්‍රිය සම්ප්‍රයුක්ත විජ්ජයුක්ත අත්ථි අවිගත යන ප්‍රත්‍ය ශක්ති එකොළොස අතුරෙන් ආහාර සභිඛ්‍යාත ශක්ති විශේෂය ලැබේ. (ආහාර, සහජාත මහා සතර, මධ්‍යම සතර, කම්ම, ඉන්ද්‍රිය යනුවෙන් මුළු ගණන එකොළොසකි)

5. සහජාතින්ද්‍රිය

1. කුසලො කුසලස්ස -

කුසලො ධම්මො යන කර්තෘ පාඨයෙන් සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන්ට ප්‍රත්‍ය වන කුසල් සිත් එක්විස්ස ය, වෛතසික අටතිස යන මොවුන්ගේ චිත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන ජීවිතින්ද්‍රිය, චිත්ත, වෙදනා, සද්ධා, චිරිය, සති, එකග්ගතා, පඤ්ඤ යන නාමින්ද්‍රිය ප්‍රත්‍ය ධර්මයෝ අට ලැබෙත්.

කුසලස්ස ධම්මස්ස යන සම්ප්‍රදන පාඨයෙන් කුසල් සිත් එක් විස්ස ය වෛතසික අටතිස ය යන සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධ යන ප්‍රත්‍යයෝත්පන්න ධර්මයෝ ලැබෙත්.

ඉන්ද්‍රියපච්චයෙන යන කරණ පාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන ඉන්ද්‍රිය හෙතු අධිපති සහජාත අඤ්ඤමඤ්ඤ නිස්සය ආහාර ක්‍රමාන මග්ග සම්ප්‍රයුක්ත අත්ථි අවිගත යන ප්‍රත්‍ය ශක්ති දෙළොස අතුරෙන් ඉන්ද්‍රිය සභිඛ්‍යාත ශක්ති විශේෂය ලැබේ. (ඉන්ද්‍රිය, සහජාත මහා සතර, අඤ්ඤමඤ්ඤ, සම්ප්‍රයුක්ත, හෙතු, අධිපති, ආහාර, ක්‍රමාන, මග්ග යනුවෙන් මුළු ගණන දෙළොසකි.)

2. කුසලො අඛ්‍යාකතස්ස

කුසලො ධම්මො යන කර්තෘ පාඨයෙන් චිත්තජ රූපයන්ට ප්‍රත්‍ය වන පඤ්චවෝකාර භවයෙහි උපදනා අවස්ථාවේදී කුසල් සිත් එක්විස්ස ය, වෛතසික අටතිස ය යන මොවුන්ගේ චිත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන ජීවිතින්ද්‍රිය,

2.1 ස්වරූපාර්ථ - සහජාත කුඩා

චිත්ත, වෙදනා, සද්ධා, චීරිය, සති, එකගතා, පඤ්ඤා යන නාමිනද්‍රිය ප්‍රත්‍යාධර්මයෝ අට ලැබෙත්.

අධ්‍යාකාකස්ස ධම්මස්ස යන සම්ප්‍රදාන පාඨයෙන් කුසල සිත් විසින් උපදවන චිත්තජ රූපයෝ යන ප්‍රත්‍යාධර්මයෝත්පන්න ධර්මයෝ ලැබෙත්.

ඉන්ද්‍රියපච්චයෙන යන කරණ පාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන ඉන්ද්‍රිය හෙතු අධිපති සහජාත නිස්සය ආහාර ක්‍රමාන මග්ග විජ්ජයන්ත අත්ථි අවිගත යන ප්‍රත්‍යාධර්මය ශක්ති එකොළොස අතුරෙන් ඉන්ද්‍රිය සම්බන්ධාත ශක්ති විශේෂය ලැබේ. (ඉන්ද්‍රිය, සහජාත මහා සතර, විජ්ජයන්ත, හෙතු, අධිපති, ආහාර, ක්‍රමාන, මග්ග යනුවෙන් මුළු ගණන එකොළොසකි.)

3. කුසලො කුසලාධ්‍යාකාකස්ස

කුසලො ධම්මො යන කර්තෘ පාඨයෙන් සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන්ට හා චිත්තජ රූපයන්ට ප්‍රත්‍යාධර්මය වන පඤ්චවෝකර භූමියෙහි උපදනා අවස්ථාවේ දී කුසල් සිත් එක්විස්ස ය, වෛතසික අටතිස ය යන මොවුන්ගේ චිත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන ජීවිතිනද්‍රිය, චිත්ත, වෙදනා, සද්ධා, චීරිය, සති, එකගතා, පඤ්ඤා යන නාමිනද්‍රිය ප්‍රත්‍යාධර්මයෝ අට ලැබෙත්.

කුසලස්ස ච අධ්‍යාකාකස්ස ච ධම්මස්ස යන සම්ප්‍රදාන පාඨයෙන් කුසල් සිත් එක්විස්ස ය වෛතසික අටතිස යන සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන් හා කුසල සිත් විසින් උපදවන චිත්තජරූපයෝ යන ප්‍රත්‍යාධර්මයෝත්පන්න ධර්මයෝ ලැබෙත්.

ඉන්ද්‍රියපච්චයෙන යන කරණපාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන ඉන්ද්‍රිය හෙතු අධිපති සහජාත නිස්සය ආහාර ක්‍රමාන මග්ග අත්ථි අවිගත යන ශක්ති දසය අතුරෙන් ඉන්ද්‍රිය සම්බන්ධාත ශක්ති විශේෂය ලැබේ. (ඉන්ද්‍රිය, සහජාත මහා සතර, හෙතු, අධිපති, ආහාර, ක්‍රමාන, මග්ග යනුවෙන් මුළු ගණන දසයකි.)

4. අකුසලො අකුසලස්ස

2.1 ස්වරූපාර්ථ - සහජාත කුඩා

අකුසලො ධම්මො යන කර්තෘ පාඨයෙන් සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන්ට ප්‍රත්‍ය වන අකුසල් සිත් දෙලොස ය වෛතසික සත්විස්ස ය යන මොවුන්ගේ චිත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන ජීවිතින්ද්‍රිය, චිත්ත, වෙදනා, වීරිය, එකග්ගතා යන නාමීන්ද්‍රිය ප්‍රත්‍ය ධර්මයෝ පස ලැබෙත්.

අකුසලස්ස ධම්මස්ස යන සම්ප්‍රදාන පාඨයෙන් අකුසල් සිත් දෙලොස ය වෛතසික සත්විස්ස ය යන සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධ යන ප්‍රත්‍යයෝත්පන්න ධර්මයෝ ලැබෙත්.

ඉන්ද්‍රියපච්චයෙන යන කර්ණ පාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන ඉන්ද්‍රිය අධිපති සහජාත අඤ්ඤමඤ්ඤ නිස්සය ආහාර ක්‍රමාන මග්ග සම්ප්‍රයුක්ත අත්ථි අවිගත යන ශක්ති එකොලොස අතුරෙන් ඉන්ද්‍රිය සම්බන්ධාත ශක්ති විශේෂය ලැබේ. (ඉන්ද්‍රිය, සහජාත මහා සතර, අඤ්ඤමඤ්ඤ, සම්ප්‍රයුක්ත, අධිපති, ආහාර, ක්‍රමාන මග්ග යනුවෙන් මුළු ගණන එකොලොසකි.)

5. අකුසලො අබ්‍යාකතස්ස

අකුසලො ධම්මො යන කර්තෘ පාඨයෙන් චිත්තජ රූපයන්ට ප්‍රත්‍යය වන පඤ්චවෝකාර භවයෙහි උපදනා අවස්ථාවේ දී අකුසල් සිත් දෙලොස ය වෛතසික සත්විස්සය යන චිත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන ජීවිතින්ද්‍රිය, චිත්ත, වෙදනා, වීරිය, එකග්ගතා යන නාමීන්ද්‍රිය ප්‍රත්‍ය ධර්මයෝ පස ලැබෙත්.

අබ්‍යාකතස්ස ධම්මස්ස යන සම්ප්‍රදාන පාඨයෙන් අකුසල සිත් විසින් උපදවන චිත්තජ රූපයෝ යන ප්‍රත්‍යයෝත්පන්න ධර්මයෝ ලැබෙත්.

ඉන්ද්‍රියපච්චයෙන යන කර්ණ පාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන ඉන්ද්‍රිය අධිපති සහජාත නිස්සය ආහාර ක්‍රමාන මග්ග විජ්ජයුක්ත අත්ථි අවිගත යන ප්‍රත්‍යය ශක්ති දසය අතුරෙන් ඉන්ද්‍රිය සම්බන්ධාත ශක්ති විශේෂය ලැබේ. (ඉන්ද්‍රිය, සහජාත මහා සතර, විප්‍රයුක්ත, අධිපති, ආහාර, ක්‍රමාන, මග්ග යනුවෙන් මුළු ගණන දසයකි)

6. අකුසලො අකුසලාබ්‍යාකතස්ස

2.1 ස්වරූපාර්ථ - සහජාත කුඩා

අකුසලො ධම්මො යන කර්තෘ පාඨයෙන් සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන්ට හා චිත්තජ රූපයන්ට ප්‍රත්‍ය වන පඤ්චවෝකාර භවයෙහි උපදනා අවස්ථාවේදී අකුසල් සිත් දෙලොස ය වෛතසික සත්විස්සය යන මොවුන්ගේ චිත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන ලැබෙන ජීවිතින්ද්‍රිය, චිත්ත, වෙදනා, වීරිය, එකග්ගතා යන නාමීන්ද්‍රිය ප්‍රත්‍ය ධර්මයෝ පස ලැබෙත්.

අකුසලස්ස ච අබ්‍යාකතස්ස ච ධම්මස්ස යන සම්ප්‍රදන පාඨයෙන් අකුසල සිත් දෙලොස වෛතසික සත්විස්ස ය අකුසල සිත් විසින් උපදවන චිත්තජ රූපයෝ ය යන ප්‍රත්‍යයෝත්පන්න ධර්මයෝ ලැබෙත්.

ඉන්ද්‍රියපච්චයෙන යන කරණ පාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන ඉන්ද්‍රිය අධිපති සහජාත නිස්සය ආහාර ඤාන මග්ග අත්ථි අවිගත යන ප්‍රත්‍යය ශක්ති නවය අතුරෙන් ඉන්ද්‍රිය සඛ්ඛ්‍යාත ශක්ති විශේෂය ලැබේ. (ඉන්ද්‍රිය, සහජාත මහා සතර, අධිපති, ආහාර, ඤාන මග්ග යනුවෙන් මුළු ගණන නවයකි.)

7. අබ්‍යාකතො අබ්‍යාකතස්ස

ප්‍රචාන්ති කාලයෙහි - **අබ්‍යාකතො ධම්මො** යන කර්තෘ පාඨයෙන් සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන්ට ද; සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන්ට හා චිත්තජ රූපයන්ට ද ප්‍රත්‍යය වන විපාක සතිස ය, ක්‍රියා සිත් විස්ස ය, වෛතසික අටතිස ය යන මොවුන්ගේ චිත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන ජීවිතින්ද්‍රිය, චිත්ත, වෙදනා, සද්ධා, වීරිය, සති, එකග්ගතා, පඤ්ඤා යන නාමීන්ද්‍රිය ප්‍රත්‍ය ධර්මයෝ අට ලැබෙත්.

අබ්‍යාකතස්ස ධම්මස්ස යන සම්ප්‍රදන පාඨයෙන් විපාක සතිස ය ක්‍රියා සිත් විස්ස ය වෛතසික අටතිස යන සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයෝ ද විපාක ක්‍රියා සිත් විසින් උපදවන චිත්තජ රූපයෝ යන ප්‍රත්‍යයෝත්පන්න ධර්මයෝ ලැබෙත්.

ඉන්ද්‍රියපච්චයෙන යන කරණ පාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන ඉන්ද්‍රිය හෙතු අධිපති සහජාත අඤ්ඤාමඤ්ඤා නිස්සය විපාක ආහාර ඤාන මග්ග සම්ප්‍රයුක්ත විප්පයුක්ත අත්ථි අවිගත යන ප්‍රත්‍යය ශක්ති දහහතර අතුරෙන් ඉන්ද්‍රිය

2.1 ස්වරූපාර්ථ - සහජාත කුඩා

සම්බන්ධාත ශක්ති විශේෂය ලැබේ. (ඉන්ද්‍රිය, සහජාත මහා සතර, මධ්‍යම සතර, හෙතු, අධිපති, ආහාර, ක්‍රියා, මග්ග මුළු ගණන දහහතරකි.)

ප්‍රතිසන්ධි කාලයෙහි අබ්‍යාකතො ධම්මො යන කර්තෘ පාඨයෙන් සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන්ට ද; සම්ප්‍රයුක්තස්කන්ධයන්ට හා කර්මප රූපයන්ට ද ප්‍රත්‍යය වන ප්‍රතිසන්ධි සිත් එකුත් විස්ස ය වෛතසික පන්තිස ය යන මොවුන්ගේ චිත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන ලැබෙන ජීවිතින්ද්‍රිය, චිත්ත, වෙදනා, සද්ධා, චීරිය, සති, එකගතා, පඤ්ඤ යන නාමිනද්‍රිය ප්‍රත්‍ය ධර්මයෝ අට ලැබෙත්.

අබ්‍යාකතස්ස ධම්මස්ස යන සම්ප්‍රදන පාඨයෙන් ප්‍රතිසන්ධි සිත් එකුත් විස්ස ය, වෛතසික පන්තිස යන සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන් ය කර්මප රූපයන් ය යන ප්‍රත්‍යයෝත්පන්න ධර්මයෝ ලැබෙත්.

ඉන්ද්‍රියපච්චයෙන යන කරණ පාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන ඉන්ද්‍රිය හෙතු සහජාත අඤ්ඤමඤ්ඤ නිස්සය විපාක ආහාර ක්‍රියා මග්ග සම්ප්‍රයුක්ත විප්පයුක්ත අත්ථි අවිගත යන ප්‍රත්‍ය ශක්ති දහතුන අතුරෙන් ඉන්ද්‍රිය සම්බන්ධාත ශක්ති විශේෂය ලැබේ. (ඉන්ද්‍රිය, සහජාත මහා සතර, මධ්‍යම සතර, හෙතු, ආහාර, ක්‍රියා, මග්ග යනුවෙන් මුළු ගණන දහතුනකි)

6. සහජාත කම්ම

1. කුසලො කුසලස්ස -

කුසලො ධම්මො යන කර්තෘ පාඨයෙන් සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන්ට ප්‍රත්‍ය වන කුසල් සිත් එක්විස්ස ය, වෛතසික අටතිස ය යන මොවුන්ගේ චිත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන වෛතනා යන ප්‍රත්‍ය ධර්මයෝ ලැබෙත්.

කුසලස්ස ධම්මස්ස යන සම්ප්‍රදන පාඨයෙන් කුසල් සිත් එක් විස්ස ය වෛතනාව හැර වෛතසික සත්තිස ය යන සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධ යන ප්‍රත්‍යයෝත්පන්න ධර්මයෝ ලැබෙත්.

2.1 ස්වරූපාර්ථ - සහජාත කුඩා

කම්මපච්චයෙන යන කරුණ පාඨයෙන් එක්වර ලැබෙන කම්ම සහජාත අඤ්ඤමඤ්ඤ නිස්සය ආහාර සම්පයුක්ත අත්ථි අවිගත යන ප්‍රත්‍ය ශක්ති අට අතුරෙන් කම්ම සභ්බ්බාත ශක්ති විශේෂය ලැබේ. (කම්ම, සහජාත මහා සතර, අඤ්ඤමඤ්ඤ, සම්පයුක්ත, ආහාර යනුවෙන් මුළු ගණන අටකි.)

2. කුසලො අබ්‍යාකතස්ස

කුසලො ධම්මො යන කරුණ පාඨයෙන් විත්තජ රූපයන්ට ප්‍රත්‍ය වන පඤ්චවෝකාර භවයෙහි උපදනා අවස්ථාවේදී කුසල් සිත් එක්විස්ස ය, වෛතසික අටතිස ය යන මොවුන්ගේ විත්තකෂණයන්හි ලැබෙන වෙනතා යන ප්‍රත්‍ය ධර්මයෝ ලැබෙත්.

අබ්‍යාකතස්ස ධම්මස්ස යන සම්ප්‍රදන පාඨයෙන් කුසල සිත් විසින් උපදවන විත්තජ රූපයෝ යන ප්‍රත්‍යයෝත්පන්න ධර්මයෝ ලැබෙත්.

කම්මපච්චයෙන යන කරුණ පාඨයෙන් එක්වර ලැබෙන කම්ම සහජාත නිස්සය ආහාර විජ්ජයුක්ත අත්ථි අවිගත යන ප්‍රත්‍යය ශක්ති සත අතුරෙන් කම්ම සභ්බ්බාත ශක්ති විශේෂය ලැබේ. (කම්ම, සහජාත මහා සතර, විජ්ජයුක්ත, ආහාර යනුවෙන් මුළු ගණන සතකි.)

3. කුසලො කුසලාබ්‍යාකතස්ස

කුසලො ධම්මො යන කරුණ පාඨයෙන් සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන්ට හා විත්තජ රූපයන්ට ප්‍රත්‍ය වන පඤ්චවෝකර භවයෙහි උපදනා අවස්ථාවේ දී කුසල් සිත් එක්විස්ස ය, වෛතසික අටතිස ය යන මොවුන්ගේ විත්තකෂණයන්හි ලැබෙන වෙනතා යන ප්‍රත්‍ය ධර්මයෝ ලැබෙත්.

කුසලස්ස ච අබ්‍යාකතස්ස ච ධම්මස්ස යන සම්ප්‍රදන පාඨයෙන් කුසල් සිත් එක්විස්ස ය වේතනාව හැර වෛතසික සත්තිස ය යන සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන් හා කුසල සිත් විසින් උපදවන විත්තජරූපයෝ යන ප්‍රත්‍යයෝත්පන්න ධර්මයෝ ලැබෙත්.

2.1 ස්වරූපාර්ථ - සහජාත කුඩා

කම්මපව්වයෙන යන කරුණපාඨයෙන් එක්වර ලැබෙන කම්ම සහජාත නිස්සය ආහාර අන්ථි අවිගත යන ශක්ති සය අතුරෙන් කම්ම සඛ්ඛායාත ශක්ති විශේෂය ලැබේ. (කම්ම, සහජාත මහා සතර, ආහාර යනුවෙන් මුළු ගණන සයකි.)

4. අකුසලො අකුසලස්ස

අකුසලො ධම්මො යන කර්තෘ පාඨයෙන් සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන්ට ප්‍රත්‍ය වන අකුසල් සිත් දෙලොස ය වෛතසික සත්විස්සය යන මොවුන්ගේ චිත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන වෙනතා යන ප්‍රත්‍ය ධර්මයෝ ලැබෙත්.

අකුසලස්ස ධම්මස්ස යන සම්ප්‍රදන පාඨයෙන් අකුසල් සිත් දෙලොස ය වේතනාව හැර වෛතසික සවිස්ස ය යන සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධ යන ප්‍රත්‍යයෝත්පන්න ධර්මයෝ ලැබෙත්.

*අකුසල පද තුන සඳහා ඇති කරුණ පාඨයන් කුසල පද තුන හා සමාන ය. ප්‍රත්‍ය ගණන සඳහා ‘සුදුසු පරිදි’ යැයි නොයෙදේ.

5. අකුසලො අබ්‍යාකතස්ස

අකුසලො ධම්මො යන කර්තෘ පාඨයෙන් චිත්තජ රූපයන්ට ප්‍රත්‍යය වන පඤ්චවෝකාර භවයෙහි උපදනා අවස්ථාවෙහි දී අකුසල් සිත් දෙලොස ය වෛතසික සත්විස්සය යන චිත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන වෙනතා යන ප්‍රත්‍ය ධර්මයෝ ලැබෙත්.

අබ්‍යාකතස්ස ධම්මස්ස යන සම්ප්‍රදන පාඨයෙන් අකුසල සිත් විසින් උපදවන චිත්තජ රූප යන ප්‍රත්‍යයෝත්පන්න ධර්මයෝ ලැබෙත්.

6. අකුසලො අකුසලාබ්‍යාකතස්ස

අකුසලො ධම්මො යන කර්තෘ පාඨයෙන් සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන්ට හා චිත්තජ රූපයන්ට ප්‍රත්‍ය වන පඤ්චවෝකාර භවයෙහි උපදනා අවස්ථාවේදී අකුසල් සිත් දෙලොස ය

2.1 ස්වරූපාර්ථ - සහජාත කුඩා

වෛතසික සත්විස්ස ය යන මොවුන්ගේ චිත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන වෙනතා යන ප්‍රත්‍ය ධර්මයෝ ලැබෙත්.

අකුසලස්ස ච අබ්‍යාකතස්ස ච ධම්මස්ස යන සම්ප්‍රදාන පාඨයෙන් අකුසල සිත් දෙලොස ය වේතනාව හැර වෛතසික සත්විස්ස ය අකුසල චිත්තයන් විසින් උපදවන චිත්තජ රූපයෝ ය යන ප්‍රත්‍යයෝත්පන්න ධර්මයෝ ලැබෙත්.

7. අබ්‍යාකතො අබ්‍යාකතස්ස

ප්‍රචාක්ඛි කාලයෙහි - අබ්‍යාකතො ධම්මො යන කර්තෘ පාඨයෙන් සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන්ට ද, සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන්ට සහ චිත්තජ රූපයන්ට ද ප්‍රත්‍යය වන විපාක සිත් සතිස ය, ක්‍රියා සිත් විස්ස ය, වෛතසික අටතිස ය යන මොවුන්ගේ චිත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන වෙනතා යන ප්‍රත්‍ය ධර්මයෝ ලැබෙත්.

අබ්‍යාකතස්ස ධම්මස්ස යන සම්ප්‍රදාන පාඨයෙන් විපාක සිත් සතිස ය ක්‍රියා සිත් විස්ස ය වේතනාව හැර වෛතසික සත්විස්ස යන සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයෝ ද විපාක ක්‍රියා සිත් මගින් උපදනා චිත්තජ රූපයෝ යන ප්‍රත්‍යයෝත්පන්න ධර්මයෝ ලැබෙත්.

කම්මපච්චයෙන යන කරණ පාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන කම්ම සහජාත අඤ්ඤමඤ්ඤ නිස්සය විපාක ආහාර සම්පයුක්ත විජ්ජයුක්ත අත්ථි අවිගත යන ප්‍රත්‍ය ශක්ති දසය අතුරෙන් කම්ම සංඛිධ්‍යාත ශක්ති විශේෂය ලැබේ. (කම්ම, සහජාත මහා සතර, මධ්‍යම සතර, ආහාර යනුවෙන් මුළු ගණන දසයකි.)

ප්‍රතිසන්ධි කාලයෙහි අබ්‍යාකතො ධම්මො යන කර්තෘ පාඨයෙන් සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන්ට ද; සම්ප්‍රයුක්තස්කන්ධයන්ට සහ කර්මජ රූපයන්ට ද ප්‍රත්‍යය වන ප්‍රතිසන්ධි සිත් එකුත් විස්ස ය වෛතසික පන්තිස ය යන මොවුන්ගේ චිත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන වෙනතා යන ප්‍රත්‍ය ධර්මයෝ ලැබෙත්.

අබ්‍යාකතස්ස ධම්මස්ස යන සම්ප්‍රදාන පාඨයෙන් ප්‍රතිසන්ධි සිත් එකුත් විස්ස ය, වේතනාව හැර වෛතසික

2.1 ස්වරූපාර්ථ - සහජාත කුඩා

සූතිස ය සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන් ය කර්මජ රූපයන් ය යන ප්‍රත්‍යයෝත්පන්න ධර්මයෝ ලැබෙත්.

කම්මපච්චයෙන යන කරණ පාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන කම්ම සහජාත අඤ්ඤමඤ්ඤ නිස්සය විපාක ආහාර සම්ප්‍රයුක්ත විප්පයුක්ත අත්ථි අවිගත යන ප්‍රත්‍ය ශක්ති දසය අතුරෙන් කම්ම සඛ්ඛායාත ශක්ති විශේෂය ලැබේ. (කම්ම, සහජාත මහා සතර, මධ්‍යම සතර, ආහාර යනුවෙන් මුළු ගණන දසයකි)

7. සහජාතාධිපති

1. කුසලො කුසලස්ස -

කුසලො ධම්මො යන කර්තෘ පාඨයෙන් සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන්ට ප්‍රත්‍ය වන අධිපති ප්‍රත්‍යය ලැබෙන අවස්ථාවේදී මහා කුසල් සිත් අටය ය, ඒකාන්තයෙන් ලැබෙන මහද්ගත කුසල් නවය ය, මාර්ග සිත් සතර ය වෛතසික අටතිස ය යන මොවුන්ගේ විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන අධිපති ධර්මයන් තුන හා සතර අතරින් එක එකක් වූ ප්‍රත්‍ය ධර්මය ලැබේ.

කුසලස්ස ධම්මස්ස යන සම්ප්‍රදන පාඨයෙන් අධිපති ප්‍රත්‍යය ලැබෙන අවස්ථාවේදී අධිපති ධර්මය හැර මහා කුසල් සිත් අටය ය, ඒකාන්තයෙන් ලැබෙන මහද්ගත කුසල සිත් නවය ය මාර්ග සතර ය වෛතසික අටතිස ය යන සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධ ප්‍රත්‍යයෝත්පන්න ධර්මයෝ ලැබෙත්.

අධිපතිපච්චයෙන යන කරණ පාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන අධිපති හෙතු සහජාත අඤ්ඤමඤ්ඤ නිස්සය ආහාර ඉන්ද්‍රිය මග්ග සම්ප්‍රයුක්ත අත්ථි අවිගත යන ප්‍රත්‍ය ශක්ති එකොළොස අතුරෙන් සහජාතාධිපති සඛ්ඛායාත ශක්ති විශේෂය ලැබේ. (අධිපති, සහජාත මහා සතර, අඤ්ඤමඤ්ඤ, සම්ප්‍රයුක්ත, හෙතු, ආහාර, ඉන්ද්‍රිය, මග්ග යනුවෙන් මුළු ගණන එකොළොසකි.)

2. කුසලො අඛ්ඛාකකස්ස

කුසලො ධම්මො යන කර්තෘ පාඨයෙන් සාධිපති විත්තජ රූපයන්ට ප්‍රත්‍ය වන පඤ්චවෝකාර භවයෙහි අධිපති

2.1 ස්වරූපාර්ථ - සහජාත කුඩා

ප්‍රත්‍යය ලැබෙන අවස්ථාවේ දී මහා කුසල් සිත් අටය ය, ඒකාන්තයෙන් ලැබෙන මහද්ගත කුසල් සිත් නවය ය මාර්ග සිත් සතර ය වෛතසික අටතිස ය යන විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන අධිපති ධර්මයන් තුන හා හතර අතරින් එක එකක් වූ ප්‍රත්‍ය ධර්මය ලැබේ.

අධ්‍යාකාකක්ෂ ස ධම්මස්ස යන සම්ප්‍රදාන පාඨයෙන් කුසල සිත් විසින් උපදවන සාධිපති විත්තජ රූප ප්‍රත්‍යයෝත්පන්න ධර්මයෝ ලැබෙත්.

අධිපතිපච්චයෙන යන කරණ පාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන අධිපති හෙතු සහජාත ආහාර ඉන්ද්‍රිය මග්ග විජ්ජයුත්ත අත්ථි අවිගත යන ප්‍රත්‍යය ශක්ති දසය අතුරෙන් සහජාතාධිපති සම්බන්ධතා ශක්ති විශේෂය ලැබේ. (අධිපති, සහජාත මහා සතර, විජ්ජයුත්ත, හෙතු, ආහාර, ඉන්ද්‍රිය, මග්ග යනුවෙන් මුළු ගණන දසයකි.)

3. කුසලො කුසලාධ්‍යාකාකක්ෂ ස

කුසලො ධම්මො යන කර්තෘ පාඨයෙන් සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන්ට හා සාධිපති විත්තජ රූපයන්ට ප්‍රත්‍ය වන පඤ්චවෝකාර භවයෙහි අධිපති ප්‍රත්‍යය ලැබෙන අවස්ථාවේ දී මහා කුසල් සිත් අටය ය, ඒකාන්තයෙන් ලැබෙන මහද්ගත කුසල් සිත් නවය ය මාර්ග සිත් සතර ය වෛතසික අටතිස ය යන මොවුන්ගේ විත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන අධිපති ධර්මයන් තුන හා හතර අතරින් එක එකක් වූ ප්‍රත්‍ය ධර්මය ලැබේ.

කුසලස්ස ච අධ්‍යාකාකක්ෂ ච ධම්මස්ස යන සම්ප්‍රදාන පාඨයෙන් අධිපති ප්‍රත්‍යය ලැබෙන අවස්ථාවේදී අධිපති ධර්මය හැර මහා කුසල් සිත් අටය ය, ඒකාන්තයෙන් ලැබෙන මහද්ගත කුසල නවය ය, මාර්ග සතර ය වෛතසික අටතිස ය යන සම්ප්‍රයුක්ත ධර්මයෝ ද කුසල සිත් විසින් උපදවන සාධිපති විත්තජ රූපයෝ යන ප්‍රත්‍යයෝත්පන්න ධර්මයෝ ලැබෙත්.

අධිපතිපච්චයෙන යන කරණපාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන අධිපති හෙතු සහජාත නිස්සය ආහාර

2.1 ස්වරූපාර්ථ - සහජාත කුඩා

ඉන්ද්‍රිය මග්ග අත්ථී අවිගත යන ශක්ති නවය අතුරෙන් සහජාතාධිපති සඛ්ඛ්‍යාත ශක්ති විශේෂය ලැබේ. (අධිපති, සහජාත මහා සතර, හෙතු, ආහාර, ඉන්ද්‍රිය, මග්ග යනුවෙන් මුළු ගණන නවයකි.)

4. අකුසලො අකුසලස්ස

අකුසලො ධම්මො යන කර්තෘ පාඨයෙන් සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන්ට ප්‍රත්‍ය වන අධිපති ප්‍රත්‍යය ලැබෙන අවස්ථාවේ දී ලෝභ මූල සිත් අට ය ද්වේෂ මූල සිත් දෙක ය විචිකිච්ඡා හැර වෛතසික සවිස්සය යන මොවුන්ගේ චිත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන අධිපති ධර්මයන් තුන අතරින් එක එකක් වූ ප්‍රත්‍ය ධර්මය ලැබේ.

අකුසලස්ස ධම්මස්ස යන සම්ප්‍රදන පාඨයෙන් අධිපති ප්‍රත්‍යය ලැබෙන අවස්ථාවේ දී අධිපති ධර්මය හැර ලෝභ මූල සිත් අට ය ද්වේෂ මූල සිත් දෙක ය විචිකිච්ඡා හැර වෛතසික සවිස්සය යන සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධ ප්‍රත්‍යයෝත්පන්න ධර්මයෝ ලැබෙත්.

අධිපතිපච්චයෙන යන කරණ පාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන අධිපති සහජාත අඤ්ඤමඤ්ඤ නිස්සය ආහාර ඉන්ද්‍රිය මග්ග සම්පයුක්ත අත්ථී අවිගත යන ප්‍රත්‍ය ශක්ති දසය අතුරෙන් සහජාතාධිපති සඛ්ඛ්‍යාත ශක්ති විශේෂය ලැබේ. (අධිපති, සහජාත මහා සතර, අඤ්ඤමඤ්ඤ, සම්පයුක්ත, ආහාර, ඉන්ද්‍රිය, මග්ග යනුවෙන් මුළු ගණන දසයකි.)

5. අකුසලො අබ්‍යාකතස්ස

අකුසලො ධම්මො යන කර්තෘ පාඨයෙන් සාධිපති චිත්තජ රූපයන්ට ප්‍රත්‍යය වන පඤ්චවෝකාර භවයෙහි අධිපති ප්‍රත්‍යය ලැබෙනා අවස්ථාවේදී ලෝභ මූල සිත් අට ය ද්වේෂ මූල සිත් දෙක ය විචිකිච්ඡාව හැර වෛතසික සවිස්සය යන මොවුන්ගේ චිත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන අධිපති ධර්මයන් තුන අතරින් එක එකක් වූ ප්‍රත්‍යය ලැබේ.

2.1 ස්වරූපාර්ථ - සහජාත කුඩා

අධ්‍යාකතස්ස ධම්මස්ස යන සම්ප්‍රදාන පාඨයෙන් අකුසල සිත් විසින් උපදවන සාධිපති චිත්තජ රූපයෝ යන ප්‍රත්‍යයෝත්පන්න ධර්මයෝ ලැබෙත්.

අධිපතිපච්චයෙන යන කරණ පාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන අධිපති සහජාත නිස්සය ආහාර ඉන්ද්‍රිය මග්ග විප්පයුක්ත අත්ථි අවිගත යන ප්‍රත්‍යය ශක්ති නවය අතුරෙන් සහජාතාධිපති සඛ්ඛ්‍යාත ශක්ති විශේෂය ලැබේ. (අධිපති, සහජාත මහා සතර, විප්‍රයුක්ත, ආහාර, ඉන්ද්‍රිය, මග්ග යනුවෙන් මුළු ගණන නවයකි)

6. අකුසලො අකුසලාධ්‍යාකතස්ස

අකුසලො ධම්මො යන කර්තෘ පාඨයෙන් සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන්ට හා සාධිපති චිත්තජ රූපයන්ට ප්‍රත්‍ය වන පඤ්චවෝකාර භවයෙහි අධිපති ප්‍රත්‍යය ලැබෙන අවස්ථාවේදී ලෝභ මූල සිත් අට ය ද්වේෂ මූල සිත් දෙක ය විචිකිච්ඡාව හැර වෛතසික සවිස්ස යන මොවුන්ගේ චිත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන අධිපති ධර්මයන් තුන අතරින් එක එකක් වූ ප්‍රත්‍ය ධර්මය ලැබේ.

අකුසලස්ස ච අධ්‍යාකතස්ස ච ධම්මස්ස යන සම්ප්‍රදාන පාඨයෙන් අධිපති ප්‍රත්‍යය ලැබෙන අවස්ථාවේ දී අධිපති ධර්මය හැර ලෝභ මූල සිත් අට ය ද්වේෂ මූල සිත් දෙක ය විචිකිච්ඡාව හැර වෛතසික සවිස්ස ය යන සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන් ද අකුසල සිත් විසින් උපදවන චිත්තජ රූපයෝ යන ප්‍රත්‍යයෝත්පන්නයෝ ලැබෙත්.

අධිපතිපච්චයෙන යන කරණ පාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන අධිපති සහජාත නිස්සය ආහාර ඉන්ද්‍රිය මග්ග අත්ථි අවිගත යන ප්‍රත්‍යය ශක්ති අට අතුරෙන් සහජාතාධිපති සඛ්ඛ්‍යාත ශක්ති විශේෂය ලැබේ. (අධිපති, සහජාත මහා සතර, ආහාර, ඉන්ද්‍රිය, මග්ග යනුවෙන් මුළු ගණන අටකි.)

7. අධ්‍යාකතො අධ්‍යාකතස්ස

ප්‍රචාන්ති කාලයෙහි - අධ්‍යාකතො ධම්මො යන කර්තෘ පාඨයෙන් සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයන්ට ද; සම්ප්‍රයුක්ත

2.1 ස්වරූපාර්ථ - සහජාත කුඩා

ස්කන්ධයන් හා සාධිපති චිත්තජ රූපයන්ට ද ප්‍රත්‍යය වන අධිපති ප්‍රත්‍යය ලැබෙන අවස්ථාවේ දී මහා ක්‍රියා සිත් අටය ය, ඒකාන්තයෙන් ලැබෙන මහද්ගත ක්‍රියා සිත් නවය ය එළ සිත් සතර ය වෛතසික අටතිස ය යන මොවුන්ගේ චිත්තක්ෂණයන්හි ලැබෙන අධිපති ධර්මයන් තුන හා හතර අතරින් එක එකක් වූ ප්‍රත්‍ය ධර්මය ලැබේ.

අධ්‍යාකතස්ස ධම්මස්ස යන සම්ප්‍රදාන පාඨයෙන් අධිපති ප්‍රත්‍යය ලැබෙන අවස්ථාවේදී අධිපති ධර්මය හැර මහා ක්‍රියා සිත් අට ය මහද්ගත ක්‍රියා නවය ය, එළ සතර ය වෛතසික අටතිස ය යන සම්ප්‍රයුක්ත ස්කන්ධයෝ ද විපාක ක්‍රියා සිත් මගින් උපදවන චිත්තජ රූපයෝ ද යන ප්‍රත්‍යයෝත්පන්න ධර්මයෝ ලැබෙත්.

අධිපතිපච්චයෙන යන කරණ පාඨයෙන් සුදුසු පරිදි එක්වර ලැබෙන අධිපති හෙතු සහජාත අඤ්ඤාමඤ්ඤා නිස්සය විපාක ආහාර ඉන්ද්‍රිය මග්ග සම්පයුක්ත විජ්ජයුක්ත අත්ථි අවිගත යන ප්‍රත්‍ය ශක්ති දහතුන අතුරෙන් අධිපති සඛ්ඛ්‍යාත ශක්ති විශේෂය ලැබේ. (අධිපති, සහජාත මහා සතර, මධ්‍යම සතර, හෙතු, ආහාර, ඉන්ද්‍රිය, මග්ග යනුවෙන් මුළු ගණන දහතුනකි.)